



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД**  
**Рев 3059/2017**  
**21.12.2017. године**  
**Београд**

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., чији је пуномоћник Љубомир Ђорђевић адвокат из ... и ББ из ..., против тужених ВВ из ... и ГГ из ... - ..., чији је пуномоћник Тијана Вујовић адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиле АА изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4607/16 од 21.09.2016. године, у седници већа одржаној дана 21.12.2017. године, донео је

**ПРЕСУДУ**

**ПРИХВАТА СЕ** предлог Апелационог суда у Београду за одлучивање о ревизији тужиле АА, изјављене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4607/16 од 21.09.2016. године.

**ОДБИЈА СЕ** као неоснована ревизија тужиле АА изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4607/16 од 21.09.2016. године - дела одлуке садржане у првом ставу изреке, којим је одлучено о ништавости писмене изјаве - допуне завештања покојне ДД од 15.12.2005. године.

**УКИДАЈУ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж 4607/16 од 21.09.2016. године у делу првог става изреке и пресуда Трећег основног суда у Београду П 47090/10 од 17.04.2015. године, исправљена решењем истог суда П 47090/10 од 22.04.2016. године, у шестом ставу изреке и предмет у том делу **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

**Образложење**

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 47090/10 од 17.04.2015. године која је исправљена решењем истог суда П 47090/10 од 22.04.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се утврди да је ништав писмени тестамент пред сведоцима тестатора, сада покојне ДД бивше из ..., који је састављен у ... 24.02.2005. године и проглашен пред Првим општинским судом у Београду 06.12.2007. године, у оставинском поступку О. 1785/07. Ставом другим изреке, одбијен је евентуални

тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се поништи писмени тестамент пред сведоцима тестатора, сада покојне ДД бивше из ..., који је састављен у ... 24.02.2005. године и проглашен пред Првим општинским судом у Београду 06.12.2007. године, у оставинском поступку О. 1785/07. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се утврди да је ништаво судско завештање завештаоца, сада покојне ДД бивше из ..., које је састављено пред судијом Четвртог општинског суда у Београду 22.06.2005. године, у ванпарничном поступку РЗ бр. 845/05 и проглашено пред истим судом 06.02.2008. године, у поступку РЗ 2150/2005. Ставом четвртим изреке, одбијен је евентуални тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се поништи судско завештање завештаоца, сада покојне ДД бивше из ..., које је састављено пред судијом Четвртог општинског суда у Београду 22.06.2005. године, у ванпарничном поступку РЗ 845/2005 и проглашено пред судом 06.02.2008. године у поступку РЗ 2150/2005. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се утврди да је ништава писмена изјава - допуна завештања сада покојне ДД бивше из ... од 15.12.2005. године, која је проглашена пред Четвртим општинским судом у Београду 06.02.2008. године у поступку РЗ 2150/2005. Ставом шестим изреке, одбијен је евентуални тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се поништи писмена изјава - допуна завештања сада покојне ДД бивше из ... од 15.12.2005. године која је проглашена пред Четвртим општинским судом у Београду 06.02.2008. године у поступку РЗ 2150/2005.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4607/16 од 21.09.2016. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље АА и потврђена пресуда Трећег основног суда у Београду П 47090/10 од 17.04.2015. године, исправљена решењем истог суда П 47090/10 од 22.04.2016. године. Ставом другим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужилаца и потврђено решење Трећег основног суда у Београду П 47090/10 од 11.08.2015. године, исправљено решењем истог суда П 47090/10 од 22.04.2016. године. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену - дела којим је одлучено о ништавости и рушљивости писмене изјаве - допуне завештања сада покојне ДД бивше из ... од 15.12.2005. године, тужиља АА је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права. Предложила је да Апелациони суд у Београду дозволи одлучивање о ревизији ради разматрања правних питања од општег интереса, уједначавања судске праксе и новог тумачења права.

Тужени су поднели одговор на ревизију тужиље.

Решењем Апелационог суда у Београду РЗ 134/17 од 01.11.2017. године предложено је Врховном касационом суду одлучивање о ревизији тужиље АА, изјављене против пресуде тог суда Гж 4607/16 од 21.09.2016. године.

Врховни касациони суд је прихватио предлог Апелационог суда у Београду да о ревизији тужиље АА одлучује у смислу члана 395. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“, број 125/04 и 111/09 - ЗПП) који се у овом поступку примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник Република Србија“, број 72/11 ... 55/14). Одлучивање о ревизији тужиље АА, као о изузетно дозвољеној, прихваћено је зато што у погледу одлуке о захтеву за поништај писмене изјаве - допуне завештања сада покојне ДД од 15.12.2005. године постоји одступање од устаљене судске праксе када завештање није сачињено ни у једној од законом прописаних форми.

Из тих разлога, на основу члана 395. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији у смислу члана 399. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, сада покојна ДД је након писменог завештања пред сведоцима од 24.02.2005. године и судског завештања од 22.06.2005. године, сачинила 15.12.2005. године и писмену изјаву - допуну завештања којом је сву своју покретну и непокретну имовину такође оставила туженима. Сада покојна ДД није боловала од неке трајне или привремене душевне болести, односно привременог душевног поремећаја. Завешталац није била дементна особа, нити особа која је оболела од органског синдрома у било ком степену изражености, тако да је у време када су спорна завештања и изјава сачињени била способна да схвати значај радњи и активности везаних за сачињавање ових правних послова.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилном применим материјалног права одбили тужбени захтев за утврђење ништавости писмене изјаве - допуне завештања покојне ДД од 15.12.2005. године.

Законом о наслеђивању („Службени гласник Републике Србије“, број 46/95) прописано је да је завештање ништаво ако је његова садржина противна принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима (члан 155), ако лице које је завештање сачинило није навршило 15 година живота или ако је због неспособности за расуђивање потпуно лишено пословне способности (члан 156) и ако је завештање фалсификовано (члан 157).

Спорна писмена изјава - допуна завештања од 15.12.2005. године није ништава ни по једном основу, због чега се изјављеном ревизијом неосновано

оспурава правилност нижестепених пресуда у погледу одлуке о захтеву за утврђење њене ништавости.

Правилно су нижестепени судови применили материјално право и приликом одлучивања о евентуалном тужбеном захтеву за поништај означене писмене изјаве због завештајне неспособности сада покојне ДД, у смислу члана 164. став 1. у вези члана 166. Закона о наслеђивању. Изведеним доказима утврђено је да је потписник спорне изјаве била способна за расуђивање и схватање значаја правне радње коју предузима.

Међутим, основано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права о рушљивости изјаве - допуне завештања од 15.12.2005. године. Нижестепени судови приликом одлучивања о евентуалном тужбеном захтеву за њен поништај због недостатка у облику нису водили рачуна да је одредбом члана 164. став 1. у вези члана 167. Закона о наслеђивању предвиђена рушљивост завештања ако при његовом сачињавању нису поштовани облици и услови одређени законом. Због тога нижестепени судови нису ценили да ли је спорна писмена изјава сачињена у некој од законом прописаних облика завештања (чланови 74, 85, 86-88, 91, 92-105, 108. и 109. Закона о наслеђивању).

Из тог разлога нижестепене пресуде су морале бити укинуте у делу којим је одлучено о евентуалном тужбеном захтеву за поништај изјаве - допуне завештања од 15.12.2005. године, и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновљеном суђењу првостепени суд ће о тужбеном захтеву којим је тражен поништај означене изјаве због њене рушљивости услед недостатка у облику, одлучити правилном применом одредби материјалног права којима су прописане форме завештања.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом, а применом члана 416. став 2. истог закона као у трећем ставу изреке.

**Председник већа - судија  
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић